

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072 Fax: +381 11 32-32-203
e-mail: komora@sbb.rs a.k.srbije@gmail.com

Број: 1225/2014
Датум: 05.11.2014.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ
БЕОГРАД

Примљено: 05.11.2014			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01			

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ
Г. ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ, Председник Републике

Андрејев венац 1
11000 БЕОГРАД

Предмет: Иницијатива за примену одредбе члана 113. Устава Републике Србије

Поштовани господине Председниче Републике,

Адвокатска комора Србије поступајући на основу одредбе члана 66. Закона о адвокатури („Службени гласник РС“ 31/2014, 24/2012-ОУС), те члана 8.Статута Адвокатске коморе Србије („Службени гласник РС“ 85/2011, 78/2012, 86/2013), подноси

ИНИЦИЈАТИВУ

за примену овлашћења Председника Републике из члана 113. став 1 Устава Републике Србије и члана 19 став 1 Закона о председнику Републике, те да уколико Народна скупштина Републике Србије усвоји предлог Закона о изменама и допунама Закона о јавном бележништву и Предлог закона о промету непокретности које је Влада Републике Србије упутила НСРС на разматрање и усвајање по хитној процедури без претходне јавне расправе и прибављања мишљења ЕУ дана 31.10.2014. са предлогом да Председник Републике НЕ ДОНЕСЕ указ о проглашењу наведених закона и да исте врати НСРС на поновно одлучивање.

Образложење

Министарство правде је упутило предлог Влади Републике Србије, а ова потом Народној скупштини Републике Србије са захтевом за разматрање и одлучивање по хитној процедури и то: Предлог закона о изменама и допунама Закона о јавном бележништву и Предлог закона о промету непокретности.

Народна скупштина Републике Србије је започела разматрање наведених предлога на седници од 03.11.2014. када је закључена расправа у начелу, а гласање о поменутиим предлозима је најављено за петак 07.11.2014.

С тим у вези, сматрамо својом дужношћу да Вам се обратимо са овом иницијативом за примену овлашћења Председника Републике Србије из члана 113 Устава Републике Србије: „Председник Републике је дужан да најкасније у року од 15 дана од дана изгласавања закона, односно најкасније у року од седам дана ако је закон донет по хитном поступку донесе указ о проглашењу закона или да закон, уз писмено образложење, врати Народној скупштини, на поновно одлучивање.

Адвокатура Србије, Адвокатска комора Србије и адвокатске коморе у њеном саставу сматрају да су испуњени услови за прихватање ове Иницијативе и посебно указују на следеће:

- Примена Закона о јавном бележничтву је почела 01.09.2014. када су почели са радом прва 93 именована јавна бележника у Србији

- Основни Закон о јавним бележницима усвојен је 2011 године, али је његова примена одлагана у више наврата јер није било довољно кандидата са положеним јавнобележничким испитом за почетак примене закона

- Од усвајања текста закона 2011 до почетка његове примене Закон о јавним бележницима је два пута мењан – измене и допуне су објављене у „Службеном гласнику РС“ 19/2013, 55/2014. Усвојене измене су у супротности са Уставом РС и њима се повређују Уставом РС гарантована људска права, уставни принцип поделе власти и нарушава правна сигурност. Нужно је имати у виду да су у циљу омогућавања „свих услова“ за почетак увођења јавнобележничког система у Србији на заседању Народне скупштине РС од 31.08.2014., изгласане и измене и допуне Закона о ванпраничном поступку, Закона о овери преписа, рукописа и потписа, као и Закона о промету непокретности, а које су објављене у „Службеном гласнику РС“ 55/2014, са почетком примене од 01.09.2014.

- Сетом закона који су наведени у претходној алинеји је заокружен целокупан систем МОНОПОЛСКОГ положаја јавних бележника на штету грађана Србије, прекршен Устав Републике Србије којим се грађанима Србије гарантује слобода уговарања, право на правну помоћ коју пружају адвокатура као самостална и независна служба или јединице локалне самоуправе, део послова из надлежности судова супротно Уставу пренет у надлежност јавних бележника, те се због чињенице да није именован пун број јавних бележника на целој територији Републике Србије обавезују основни судови (судије) на чијој територији није именован јавни бележник да сачињавају исправе из надлежности јавног бележника у форми јавнобележничког записа. Прописивањем овакве обавезе за судије основних судова уводи се могућност контроле судске власти од стране извршне власти, с обзиром да надзор над радом јавних бележника врши јавнобележничка комора и Министарство правде.

- За оцену основаности ове иницијативе сматрамо важним да укажемо на чињенице и одредбе поменутих прописа којима се уводи монополски положај јавних бележника, а нарочито:

А) уговори о промету непокретности, породичноправни и наследноправни уговори се сачињавају ИСКЉУЧИВО у форми јавнобележничког записа, а ако нису сачињени у тој форми не производе правно дејство. Предлогом измена и допуна Закона о јавним бележницима који су тренутно пред Народном скупштином Републике Србије предложене су две измене. Прва се односи на одредбу члана 82 Закона о јавним бележницима. Предложеном изменом је предвиђено да се уговори о промету непокретности пословно неспособних лица закључују у форми јавнобележничког записа. Предлогом је обухваћена измена и члана 83 поменутог закона тако што ће се додати нови став којим се утврђује да се уговори и други правни послови пословно способних лица закључују у облику јавнобележничког записа или у писменом облику који оверава јавни бележник, а у складу са прописима којима се уређује оверавање нејавне исправе (солемнизација). **Предложеним изменама не отклања се монополски положај јавних бележника у Србији и супротно Уставу Републике Србије утврђује обавеза да се уговори о промету непокретности, породичноправни и наследноправни уговори као нејавне (приватне) исправе закључују у облику јавнобележничког записа, или да се врши њихова солемнизација чиме се нејавној исправи даје правна снага јавне исправе, без икакве потребе или правног разлога. Адвокатура Србије која је самостална и независна служба пружања правне помоћи у складу са одредбом члана 67 Устава Републике Србије је стручно оспособљена да саставља све наведене уговоре како је то радила и пре увођења јавнобележничког система у Србије, дакле пре 01.09.2014. Ове послове адвокатура у Србији обавља већ 152 године, а то су и послови које обавља од самих почетака професије. Дакле, потпуно је неприхватљиво да се јавни бележник поставља као нека врста надзора над радом адвоката, а имајући у виду да јавни бележник оверава нејавну исправу само ако она садржи елементе прописане чланом 84 закона и ако је састављена у форми која је прописана за јавно бележнички запис.**

Б) Изменама Закона о јавном бележничтву које су објављене у „Службеном гласнику РС“ 19/2013 на предлог Владе РС која је усвојила предлог министра Николе Селаковић из текста

Закона о јавном бележничтву избрисане су одредбе члана 92 Закона о јавном бележничтву из 2011 којим је регулисано оверавање потписа на нејавној исправи (легализација).

В) Оваквим организовањем јавнобележничког система грађанима је онемогућено слободно изражавање воље и одузета могућност да уколико располажу потребним знањима и сами сачине неку од нејавних исправа (уговоре), а затим само код јавног бележника овере потписе. Ово дословно значи да на пример саветник Председника Републике г. Оливер Антић, професор Правног факултета Универзитета у Београду не може да сачини уговор о промету непокретности, већ је обавезан да оде код јавног бележника.

Г) Код разматрања уставности и законитости предложених решења мора се имати у виду и висина јавно бележничке таксе која енормно повећава трошкове за грађане и самим тим представља озбиљну препреку за једнак и слободан приступ правди за грађане Србије и на велика врата отвара врата правној несигурности.

Д) Такође указујемо да је јавнобележничком тарифом предвиђена обавеза наплате поред награде за рад јавног бележника у сачињавању записа и наплата јавнобележничке таксе. Овим овлашћењем пренета су права на наплату, раније буџетских прихода (судске таксе које су се 100% уплаћивале на рачун Буџета РС), на јавне бележнике, што је угрозило материјални положај судова. (Доказ: информација Другог и Трећег основног суда у Београда о оствареним приходима по основу наплате судских такси у 2014.)

Да је основано постављање питања прихода по овом основу, указује и предлог који је достављен НСРС на разматрање и усвајање којим се обавезује јавни бележник да износ од 30% од наплаћене награде без ПДВ уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода. Ово отвара низ питања: на основу које је финансијске анализе прописано да то буде баш 30% када је претходно такса 100% уплаћивана у Буџет РС, шта је са приходом који су јавни бележници по овом основу остварили у прва два месеца и ко ће сносити одговорност за евидентну штету коју је претпрео Буџет РС у тренутку када се смањују пензије грађанима.

Ђ) Посебно указујемо, да ће уколико донесете указ о проглашењу предложених закона Буџет РС трпети и даље штету. Наиме, Републичко правобранилаштво заступа Републику Србију и досада је сачињавало све врсте исправа и уговора у име и за рачун Републике Србије, а када је то било прописано вршио оверу пред надлежним судом. Приликом овере Републичко правобранилаштво је било ослобођено плаћања таксе. Према одредбама које оспоравамо, Републичко правобранилаштво НЕ МОЖЕ да сачињава уговор и друге исправе за које је прописана форма јавнобележничког записа, МОРА ДА СПРОВЕДЕ ПОСТУПАК ЈАВНИХ НАБАВКИ за избор јавног бележника пред којим ће сачинити одређени јавнобележнички запис, и МОРА ДА ПЛАТИ јавнобележничку таксу.

Е) На крају, морамо да укажемо да је јавнобележничка комора формирана на незаконит начин, јер није именовано првих 100 јавних бележника како је то Законом прописано. То даље значи да су све одлуке које је тако формирана комора донела ништаве, да јавни бележници нису могли да почну са радом 01.09.2014. и да су сви јавнобележнички записи које су јавни бележници сачинили ништави.

Ово је део разлога, због којих адвокатура Србије сматра основаним да покрене ову иницијативу и предложи Председнику Републике Србије да НЕ ДОНЕСЕ УКАЗ о проглашењу Закона о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву и Закона о изменама и допунама Закона о промету непокретности, већ да исте врати НСРС на поновно одлучивање.

С тим у вези, желимо да Вас обавестимо да је обустава рада адвоката на територији целе Републике почела 17. 09.2014., да су адвокати Србије ову одлуку донели дубоко свесних штете коју трпе грађани Србије, да је правосудни систем у Србије у блокади, али и у уверењу да уколико адвокати Србије не дигну свој глас и укажу на неуставне и незаконите одредбе, да ће штета и за државу Србију и за њене грађане бити још већа. Разлози и захтеви протеста адвоката су да се по хитном поступку измене одредбе:

- Закона о јавном бележничтву,
- Закона о промету непокретности,

- Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку
- Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа

тако што ће се у одредбама наведених закона прописати да сва писмена које сачини адвокат и на њих стави свој печат, јавни бележници само оверавају, као и тако што ће се бристати одредбе којима се на јавне бележнике противуствано преносе овлашћења суда и противуствано даје право да заступају странке пред судом поводом исправа које су ти јавни бележници сачинили. Адвокати Србије захтевају да се по хитном поступку брише одредба члана 2 Закона о изменама Закона о извршењу и обезбеђењу.

Измене Закона о јавном бележништву и Закона о промету непокретности које се сада у процедури НЕ ОТКЛАЊАЈУ неуставности и незаконитости на које указујемо, нити се резултат разговора и договора између Министарства правде и адвокатури Србије и ЊИМА СЕ НЕ ОТКЛАЊАЈУ РАЗЛОЗИ ЗА ПРОТЕСТ НИТИ СЕ МОЖЕ ОЧЕКВАТИ ПРЕСТАНАК ПРОТЕСТА.

Имајући указано у виду, слободни смо, а сматрамо и дужни, предложити да ради отклањања наведених аномија достигнутог нивоа слобода и права човека и грађанина; очувања јединства правног поретка у Републици; спречавања дерегулације принципа уставности и ради развијања Републике Србије као државе засноване на владавини права и социјалној правди, начелима грађанске демократије и припадности европским принципима и вредностима, искористите овлашћење поверено одредбом члана 113 Устава Републике Србије на Закон о изменама и допунама Закона о промету непокретности и Закон о изменама и допунама Закона о јавном бележништву вратите Народној скупштини на поновно одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Dragoljub Borjević, адвокат